

דריהבית

שמורה

קהילת העובדות החרדיות הגדולה בישראל

גיליון 35

אדר א' תשפ"ב

אשר קרד

באה לשדה

"עוד נוזל חמים זורם בי, מרטיב. מיטיב. ככה תחדירו בבנות שלכן את החיבור לקיום מצוות, היא מבקשת מאיתנו, עם חוס יהודי שיזרום להן עמוק בעורקים"

אסתר רוזנטל מציידת
בחוס יהודי לדרך

מבית ומחוץ

"ההודעה התקבלה באדישות במשרד, ורק אצלי הזדקרו האנטנות והחיישנים מההרצאות בסמינר. זה הגיע. יוסף הצדיק שבי מוכן ומזומן לזנק."

שושי מציפה קולות
של ספק מהדרך

סיפור חודשי

"ראיתי אותך יורדת במעלית השקופה. אחת מתוך כולם. דמיינתי אותך עולה ויורדת, הופכת חלק. לא הייתי בטוחה מה אני מרגישה. חששתי. קיוויתי"

מכתב נוגע ליוצאות לדרך

ד"ש

ניקח את הכוחות שאפרים השאיר בעולם, ונקים בעז"ה עוד ועוד קבוצות בראשי ההרים, עד שתבער כל הגולה כולה כמדורת אש!

לאה ראם. "יקיר לי"
- מציתים את האש

04

ד"ש

ניקח את הכוחות שאפרים השאיר בעולם, ונקים בעז"ה עוד ועוד קבוצות בראשי ההרים, עד שתבער כל הגולה כולה כמדורת אש! לאה ראם. "יקיר לי" - מציתים את האש

17

מבית ומחוץ

"ההודעה התקבלה באדישות במשרד, ורק אצלי הזדקרו האנטנות והחיישנים מההרצאות בסמינר. זה הגיע. יוסף הצדיק שבי מוכן ומזומן לזנק."
 שושי מציפה קולות של ספק מהדרך

טור אורחת*
 דסי גרטנר

עבודה שבלב*
 עולם התעסוקה מזוית שונה

הבית העסק הנבחר*
 יעל זלץ

סיפור חודשי*
 רחלי נוסבוים

מה חדש בשמורה?*
 נחמה וולצקי

באה לשדה*
 אסתר רוזנטל

מועדפים** [26]
 מתוך מרחב פעילות השמורה

רגע ביום [27]
 נ. ארי

סלפי [29]
 בתיה יונה

ד"ש | דף שמורה [04]
 לאה ראם

דפדפת [08]
 תמר הלר

בית ועד [09]
 מדור הלכה

דף חדש [12]
 אביגיל פראגר

דף קשר [14]
 התגובות שלכן

מבית ומחוץ [17]
 שושי ברוידא

תתחדשי** [19]
 חני מייערס

אז מה הוחלט?* [21]
 אסתי כץ

אור בקצה המנהרה [24]
 רוחי ליכטנשטיין

* במהדורה המודפסת בלבד
** תוכן חלקי מתוך המהדורה המודפסת

קוראות יקרות, חודש טוב ומבורך!

שמתן לב לתמונת השער? כשהוחלט על הנושא החודשי, ושרה פוגל המעצבת נתנה דרור לכישוריה היצירתיים, טרם ידענו עד כמה היא תהיה רלוונטית. (המלצה שלנו- שמורנה אותה בצד לרענון בחמסינים של אב... :))

קר, בהחלט. קר מאד, הקור הפיזי והרוחני תוקף אותנו מבכנים ומבחוץ בכל הגזרות ומאיים להקפיא כל חלקה טובה ופורחת.

אל תוך הכפור הזה מפציע חודש אדר, ואיתו ההזדמנות השנתית להתחזק במאבק הבלתי מתפשר שלנו בקירור. זהו החודש אנו מציינים בין היתר את המכש ההיסטורי הראשון שלנו עם עמלק שארב לנו על אם הדרך, היישר מניסי מצרים וקריעת ים סוף בואכה הר סיני. מאז המערכה עדיין לא הסתיימה- עמלק בתחפושת של נציגיו המתחלפים עדיין אורב לנו כל העת בדרך אל הר סיני הפרטי שלנו, בדרך אל כל הטוב והנכון- ושם מפעיל את נשק הקירור המיומן שלו. מרגיל אותנו נימה ועוד נימה, טובל רגל במים רותחים ולא נבהל מהכוויות. העיקר שעבורנו האמבטיה כבר יותר קרירה...

בגיליון הפעם נתנו במה בין היתר לנושא הקריירה, אותו העליתן רבות לאחרונה בסיפורים ובתגובות.

ב"ה, גם מול רוחות קרירות הנושבות במלוא העוצמה ממערב חום הלב שלכן מורגש, ומרגש!

בואו להתחמם איתנו בקריאה מועילה ומהנה,
בברכת חודש טוב ומבורך עם הרבה שמחה!
המערכת

הפקה ועריכה:

'שמורה' -
קהילת העובדות החרדיות

עורכת:

אביגיל פראגר

עורכת גרפית

עיצוב ועימוד:

ברכי גוזי

עיצוב שער:

שרה פוגל

צילומים:

,Depositphotos
,Shutterstock
pexels,unsplash

תגובות, שיתופים,

בקשות והצעות

ניתן לשלוח לכתובת:

magazine@shmura.org

מילים מתוך כנס הפתיחה של "יקיר לי" קבוצות הנטוורקינג מבית שמורה

מה שקרה לאפריים זה חלק מתמונה גדולה. נשמה רותחת שלא יכלה לשאת את קור העולם הזה...

היום דיברתי עם אנשי ה'חברה קדישא', והם אמרו לי במילים האלו: הסיפור של הבחור הזה הוא תעלומה גדולה. אנחנו לא מכירים מושג כזה של גוף שמשתמר כל כך הרבה ימים, זך ושלם - כמו אדם חי, וזה עוד לפני שאנחנו מדברים על גוף שהיה מוטל במרחב הפתוח ארבעה ימים תמימים....

היה אצלנו בעל תשובה מאמירים שאמר: יש לנו בעיה קשה במקום. האזור שורץ חיות טרף, הרבה יותר מכל מקום אחר. כמו כן נאמר לנו שגופה חייבת להיות בתנאי יובש מוקפדים. ואפרים הצדיק שרד ארבעה ימים כאלו, ימים של שמש וחום, ימים של סערה וגשמים, חיות טרף אימתניות ורמשים לרוב. וכלום לא יכל לו, לגוף הקדוש. מה קרה כאן?

והאמת, שיש כאן שאלה גדולה לא פחות- מדוע בארץ הקטנטנה שלנו, במקום כל כך מתבקש וסמוך לדרך הראשית, לא מצאו אותו במשך זמן רב כל כך? והתמיהה עצומה הרבה יותר כשאנחנו שומעים, שאותו שוטר שחיפש אותו- הוא זה שקיבל קריאה שיש בחור ההולך בצורה המפריעה לתנועה, והוא נסע אליו, שמע ממנו שהוא בדרך לכיוון המערה באמירים וביקש ממנו לצעוד בשולי הכביש בצד השני של הגדר.

אותו שוטר לא קישר בין הבחור עימו דיבר, לבין הבחור אותו הוא עצמו מחפש!

אני חושבת שכבר 5 שנים שאני זוכה לעמוד, באופן שמימי בדיוק ביום כ"ג אלול ולהודות לה' על שזיכה אותנו להיות בתוך התכנסות מיוחדת של חברות ה'שמורה' ולציין עוד שנה לניסים הגדולים שזכינו להם בהקמת הקהילה המדהימה הזאת.

"חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה", האם יש כזה דבר 'רעה' אצל אבא האוהב והרחמן?

רעה, כמו שהסביר הרב שטיין בהספד החשוב שלו במלאת השבעה - זה לראות חלק מהתמונה.

התורה היא תורת חיים, תורה רחומה. ואם אנחנו מחוייבים לברך על הרעה, זה ודאי שגם היא - טובה.

לפני חודש בדיוק, בדקות האלו ממש, שכב אפרים יקירנו, ילד השעשועים, עלם חמודות - בקור המקפיא באזור שמורות

הטבע שליד מירון, באין אונים, והתפלל לגאולה. הקור הכריע אותו, זה קורה מהר מכפי שאנחנו חושבים. 37 מעלות זה חום תקין. ב-32 מעלות - הגוף לא יכול לשרוד...

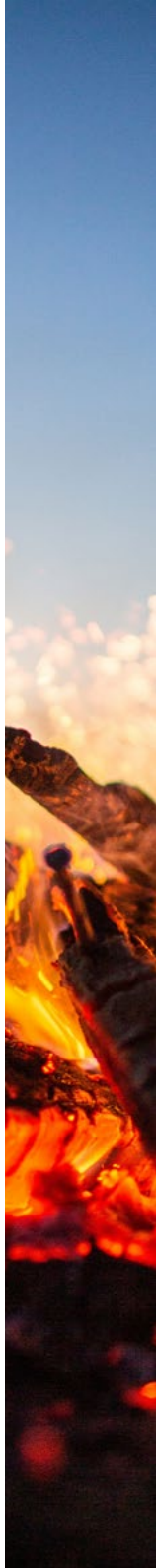

פרטים חדשים על הטרגדיה בצפון

צילום: באדיבות המצלם

הנקודה שבה אותר אפרים ז"ל

נסענו כ- 180 איש וסרקנו את הצפון. המשפחה וידידים התגייסו באורח מופלא כולל טובי המוחות, ובכל זאת, לא מצאנו אותו, את אפרים, עד שהשבת כמעט ופרשה כנפיה על הרי הגליל...

ורק במהלך השבעה כששחזרנו את הכל, הבנו, שאם היינו מוצאים את אפרים מיד - לעולם לא היינו יודעים על הדרגה הגבוהה הזאת שזכה לה, דרגה שידועה לנו רק מדורות קודמים ממש... מציאות של גוף הנשמר בטוהרתו ובשלמותו, למרות הכל.

גדולי ישראל אומרים לנו, שלמרות שהדור שלנו הוא דור שפל כל כך יש אפשרות בדור הזה להגיע לדרגות של דורות קודמים. ומהי הדרך? לשמור על עצמנו מניסיונות הדור הזה.

הקב"ה הטוב והרחמן פתח בפנינו רקיע והאיר כברק בתוך החשיכה השוררת בעולם,

איך נראה אדם שלם ששמר על עצמו מפגעי הדור הזה. הוא הראה לנו שאכן, הוא מגיע לדרגות נעלות של הדורות הקודמים ממש...

אנחנו יודעים שהתכנון האלוקי הוא התכנון הכי מוקפד שיכול להיות. לפני חודש ביטלנו את האירוע הזה ממש, ויצאנו לחפש את אפרים. יצאנו לחפש ומצאנו אוצרות.

כשהנשמה של אפרים עזבה את העולם, היא הותירה לנו כמה אוצרות יקרים המונחים כאן בעולם, ומחכים לנו שנאסוף אותם.

אפרים היה ילד של ביקוש קרבת אלוקים והתענגות על ה' יתברך.

כבר בהיותו ילד קטן שמעתי אותו אומר לאחותו שכדאי לה לשכב על הגב, כי כששוכבים על הגב מסתכלים למעלה וחושבים על ה'... לאורך כל חייו הקצרים אך הגדושים, תמיד ביקש קרבת אלוקים, תמיד התענג על ה', תמיד היה לו את החיוך והשמחה של האושר הגדול להיות בבית ה'.

שמענו בימי השבעה הספד שהוא השאיר בקו מיוחד על רבו שנפטר, בו אמר מילים שכל כך מאפיינות אותו עצמו: אצל הרב קורן זצ"ל לא היה אף פעם דברים בטלים, אבל תמיד בשמחה כזאת, בחיוכים... וזה בתמצית החיים של אפרים. "בלי דברים בטלים ח"ו" - אבל תמיד בשמחה כזאת... בחיוכים...

אפרים היה ילד של כלל ישראל.

הוא התבונן וחקר את כל הדרכים, ואסף מכולם את עבודת ה' שלהם. כל אימת שזיהה דרך להתקרבות לה' - אימץ אותה בחום וניצל אותה כדי להתקרב עוד יותר לבורא עולם.

בחנוכה האחרון נסענו לבקר אותו בבני ברק. איפה 'המקום' שלו? 'שבתי בבית ה'!" הוא לקח אותנו לסיור בבית המדרש החדש של ויז'ניץ, שם היה יושב ולומד שעות מידי יום. ספרדים, אשכנזים, חסידים, ליטאיים, רבי אהרל'ך, ברסלב... לא משנה מה. אתה קרוב לה? אני איתך!

ספרדים,
אשכנזים,
חסידים,
ליטאיים,
רבי אהרל'ך,
ברסלב...
לא משנה
מה. אתה
קרוב לה?
אני איתך!

בשבת ההיא, הלכנו בעלי ואני לתפילת שחרית אל המקום האחרון בו שהה אפרים במירון. מקום קסום, בפאתי המושב. 'בית רבנו', בית כנסת שהוא העתק מושלם של בית הכנסת של הבעל שם טוב במז'בוז'. ארון הקודש, הספסלים המגולפים... האח בפינה... אוירה מושלמת של בית מדרשו של הבעש"ט... וחשבתי לעצמי כמה זה אופייני: זוג ליטאי, מנין ספרדי, ובית כנסת של הבעל שם טוב הקדוש... זה היה אפרים. חבר אני לכל אשר יראוך!

ועל כולנה, **אפרים היה ילד של קדושה. של יראת שמים טהורה.** ילד של שמירה מופלגת. דברים שממש לא ידענו... חבר סיפר שבישיבה היה הולך אחרי לילה של לימוד, ב4 לפנות בוקר לטבול במקווה. אבל פעם כשהלימוד נמשך עד 5:30 אמר שהיום לא ילכו, כי בחזור כבר עלולים לראות מראות לא צנועים... הוא שמר על עצמו בהקפדה מוחלטת מכל חשיפה לעולם הקר של ימינו. כשהבאנו לשמורה את משקפי התלת מימד עם דבריו של הרב גולדווסר באושוויץ, הפצרתי בו שיקח משקפי צפייה לדירה סמוכה ויצפה גם. חשבתי שזאת הזדמנות מיוחדת לצפיה על 'טהרת הקודש'. אבל אפרים, כשראה שכל כך הפצרתי בו, אמר לי בפשטות: "אמא אני לא רואה סרטים" ואז שחזרתי ושמתי לב שאכן, אפילו לא הסרטות מצולמות פשוטות - הוא לא הסתכל... כן, גם לא בבית שלנו...

אפרים היקר שלנו השאיר לנו כוחות גדולים של ביקוש קרבת אלוקים, של 'אז תתענג על ה'", של אחדות גמורה ושל 'חבר אני לכל אשר יראוך' ושל קדושה וזהירות מופלגת.

את כל הדברים היקרים והנשגבים האלו, אנחנו יוצקים כאן

בהנחת אבן הפינה לרעיון הגדול של קבוצות הרוח שלנו - קבוצות "יקיר לי".

היום הזה אני עומדת כאן לפניכן, וזוכה להודות לבורא עולם שהחיינו וקיימנו והגענו לזמן הזה. אני מחזיקה כאן חוברת עם תמצית החזון הגדול הזה, חוברת שנכתבה לפני שלוש שנים בדיוק ומלווה אותי, חזון שנמצא לי במדף קרוב ובהישג יד, ושוב ושוב אני מנסה לקדם אותו. כי למרות ההתפתחות המדהימה של השמורה, למרות העוצמות הבלתי נתפסות של היקף ההשפעה - למרות המהפכות המשמעותיות שכח הקהילה הזה חולל בעולם תעסוקת הנשים, אני מרגישה כל הזמן שצריך עוד.

הגיע הזמן 'לצאת מהקופסה הדיגיטלית'. להתחבר חיבור אמיתי וקרוב, יחד לעבוד את ה'.

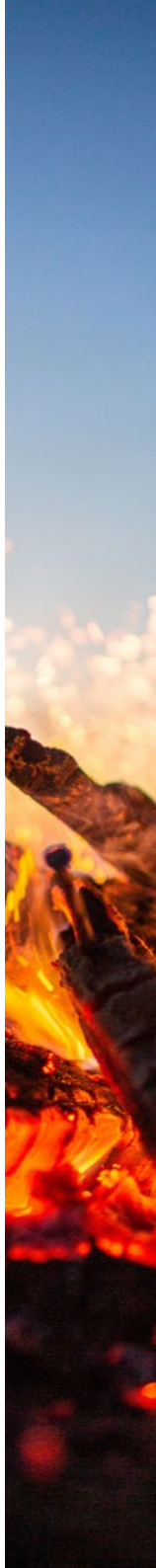
פיתחנו מודל שנקרא כאן, בעמוד העקרונות של החוברת: וזאת הרבה לפני שחלמתי לקרוא לפעילות הזאת "יקיר לי"... כינינו אותה: קשר יק"ר.

הבנו שהשפעה אמיתית צריכה להיות הרבה יותר מקיפה והוליסטית, קשר יק"ר - יחיד קבוצה רבים (-רשת).

וזה מה שאנחנו מתפללות לה' שיקום כאן. איתכן, האש הלוהטת של השמורה, הקבוצה המיוחדת שהתקבצה כאן - ולא במקרה.

כל כך מתאים לערב הזה שייערך דווקא במזג האויר הסוער והחורפי והקפוא-

כי מי שיוצאת מהבית, למרות הקור, זו מי שבוערת בליבה אש קודש, ולהט קורן בעיניה - להפיץ את החום הלאה.

קראתי פעם משפט מאחד ממיסדי עולם הפרסום: "התלהבות לא לומדים. בהתלהבות מדביקים". מי שעברה את 'מבחן הקור' הזה והוכיחה שיש בליבה חום גבוה מספיק כדי לצאת בסופה הזאת, בשביל להפיץ את שם ה' בעולם, היא תוכל בעז"ה גם 'להדביק' אחרות בלהט...

אין דרך אחרת להפיץ 'אידישקייט'... חשבתן פעם מדוע אנחנו משתמשים במושג 'להנחיל ערכים?' מדוע לא "ללמד ערכים", "למסור ערכים"?

והתשובה כנראה, משום שמי שהערך **לא נחלה בליבו**, לעולם לא יצליח להעביר אותו הלאה. אתה חייב לקנות אותו בקניין, כדי להנחיל אותו.

זאת הסיבה שהדבר הזה יכול לקרום עור וגידים, להתרחב ולהצליח דווקא איתכן!!! אתן, האש היוקדת, אלו שעמדו בכפור, בעולם תעסוקה מלא באתגרים, ונשארו חמות כל כך - אתן יכולות להיות המשואות שמבעירות את הגולה כולה!!

בדיוק כמו התאור המרגש במשנה:

פִּיצַד הָיוּ מְשִׂאִין מְשׂוֹאוֹת? ...וְעוֹלָה לְרֹאשׁ הָהָר, וּמִצִּית בְּהֶן אֶת הָאוֹר; וּמוֹלִיךְ וּמְבִיא וּמְעֹלָה וּמוֹרִיד, עַד שֶׁהוֹאֲרוֹאֶה אֶת חֲבֵרוֹ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כֵן בְּרֹאשׁ הָהָר הַשְּׁנִי, וְכֵן בְּרֹאשׁ הָהָר הַשְּׁלִישִׁי: ... עַד שֶׁהָיָה רוֹאֶה כָּל הַגּוֹלָה לְפָנָיו כְּמְדוּרַת הָאֵשׁ: (משנה ראש השנה פ"ב ג-ד)

יש לנו היום את הקשר היחיד - במוקד הפניות האישי, שגם עליו נספר בהמשך הערב בעז"ה. אנחנו כאן כדי להדליק יחד משואות בראשי ההרים ולטפח חזק את הקשרים של כולנו. נטוורקינג רוחני בתפארתנו!!!

העולם של היום הוא עולם קר במיוחד. רבי אהרון קוטלר זצ"ל

דרש בארה"ב של אז בפני בעלי בתים. דרש ודיבר בקול גדול. אמרו לו המאזינים: רבינו, אנחנו כאן מעט אנשים, מדוע צועק רבינו בקול גדול כל כך? ... אמר להם רבי אהרון זצ"ל, אני לא צועק לכם! אני צועק כדי שהנכדים שלכם ישמעו!

אנחנו כאן לחמם באור ענק. כדי שבעז"ה גם הילדים שלנו, וגם הנכדים ועד ביאת גואל צדק יהיו כאן בחום הגדול הזה.

לפני כחצי שנה עמדתי בפני אלפים והזמנתי את כולן להשתתף בשותפות של ממון. הפעם אנחנו בכפרים מצומצם יותר, וההזמנה היא אחרת- להיות משואה שמשפיעה ומעוררת השראה. **אתן**

כאן, כי אתן יכולות! ובעזרת ה' זה יקרה...

שנים אני מנסה להרים את הפרוייקט הזה. עכשיו בדיוק הגיע הזמן, עם הכוחות שאפרים השאיר כאן בעולם. ניקח אותם ונקים בעזרת ה' עוד ועוד קבוצות בעוד ועוד ראשי הרים, עד שתבער כל הגולה כולה כמדורת אש!

אני לא
צועק לכם!
אני צועק
כדי
שהנכדים
שלכם
ישמעו!

שיר למעלות

יום שגרתתי, מודדת החום
זהיתי קרירות, נורא ואיום!
לסירוף חיזוק - מגבירה המינון,
מחזקת גדרות, מחזירה הסינון,
בכסוקי בטחון מחממת צינון...

שעות לאחר, בעמדת התצפית:
שוב מטה יורדת בועת הכספית!
משהו בלב שם כמעט כבר קפא!
מחממת המוח - פרקי השקפה,
והאווירה שוב חמה ויפה!

הערב ירד, צנחו מעלות
המדחם מאותת, וללא בהלות
משננת שוב "אין בי כלל שאלות"
חוצבת בקרח, בלי הקלות,
והחם בתוכי שוב חזר לעלות!

כך אני ומדחם. ומדחם בי דולק
מעלות מטפסות מול כוחות עמלק,
משקיעה עד זריחה, משחרית עד מנחה,
אש דת אעלה ברגעים לכבודך
בוערים, זוהרים, בי הגברתי כוחם,
ושיר בי, וטוב לי
וחם!...

שאלות בהלכות ריבית

שאלה

(1)

כשהתחלתי לעבוד לא בחרתי בקרן פנסיה מסוימת, וחשבת השכר בחרה בשבילי קרן כלשהי. ברצוני לדעת האם אני חייבת להעביר את הכספים לקרן עם הכשר, או שזה לא העניין שלי לאן הכסף הולך?

(2)

אני עובדת במקצוע חשבת שכר, האם יש לי איסור להגדיר לעובד קופת גמל שאינה לפי מסלול הלכה, או לבצע הפרשות ושיוכים של פנסיות לקופות שאינן עומדות בגדרי ההלכה מבחינת ריבית?

בתחילת תשובתנו נקדים ונאמר כי הלכות רבית הן רבות ומסובכות, ובכל שאלה שמתעוררת אי אפשר בשום פנים ואופן לסמוך על ההגיון האישי, אלא יש חובה לשאול רב מוסמך שבקי בדינים אלו.

כמו כן אם קיבלנו תשובה על מקרה אחד אין להקיש ולדמות לכך מקרה אחר, כיון שבשינוי קטן במציאות, הדין משתנה לחלוטין. מעבר לזה, ישנם הרבה דברים שאנשים לא מעלים על דעתם שיש בדבר שאלה, ונכשלים בלי משים בעבירת רבית החמורה [די בכך שנתבונן במה שמובא בשו"ע (יו"ד סי' ק"ס ס"ב) שהמלוה בריבית כאילו כפר ביציאת מצרים ובאלוקי ישראל ואף בעוה"ז נכסיו מתמוטטים], דוגמא לכך היא השאלה הראשונה שלפנינו.

תשובה (1)

חובה גמורה להעביר את הכספים לקרן עם הכשר וכפי שנבאר. בכל קרן פנסיה יש שאלה של ריבית, שהרי העובד מפריש מכספו כל חודש סכום מסוים, ובתום

תקופת החסכון הוא מקבל הרבה מעבר לסכום אותו הפריש.

עד לפני שנים מספר היו בארץ הפנסיות הותיקות, בהן העובד נתן את כספו לקרן ומאותו רגע ואילך הקרן

אסור ("כללי") או מסלול כשר ("הלכתי"). ע"מ לעבור למסלול כשר אפשר לפנות לקרן הפנסיה ולבקש מהם להעביר את הכספים למסלול כשר. חוסר הידע בדבר זה הוא מכשול גדול, ומצוה לפרסם את הדבר.

תשובה (2)

מבואר בפוסקים שכל המסייעים להלוואה בריבית עוברים איסור, כגון הסופר שכותב את שטר החוב והעדים. אמנם בנידון שלנו אין חשבת השכר "מלווה" את הכסף בריבית, אלא רק מעבירה את הכספים לקרן, ואח"כ הקרן עושה את הפעולות האסורות בכסף. ואם כן אין חשבת השכר שותפה לגוף העבירה. אמנם יש בזה שאלה של "מסייע לדבר עבירה", ולכן אם יש בידה ליידע את העובדים החרדים לדבר ד' שיש בזה בעיה, מצווה עליה לעשות כן ולהצילם מהאיסור. אך אם מדובר בעובדים שהנושא לא מענין אותם, אין זו האחריות שלה.

הערה לתשומת לב: תכנית הפנסיה וקרן ההשתלמות לא מנוהלות בהכרח על ידי אותה חברה. כך שבהחלט יתכן שגם במקרה של עובדת שביקשה עם תחילת עבודתה תוכנית פנסיה הלכתית - **קרן ההשתלמות שלה לא בהכרח הלכתית**, ויש לבדוק אותה בנפרד.

היתה בעלים על הכסף, וכל הרווחים וההפסדים שייכים לה, ולכן לא היה על העובדים איסור במה שהקרנות השקיעו באיסורי רבית וחילול שבת ושאר איסורים. [וגם היה מותר למשוך את הכסף בתום תקופת החיסכון, ואין כאן המקום לפרט ולבאר].

אמנם משנת תשנ"ה (1995) נשתנו הכללים בקרנות הפנסיה [וכן בקרנות השתלמות], ומאז ואילך הכספים נשארים בבעלות העובד וכל ההשקעות האסורות בהן כספו מושקע נזקפות לחובתו. ולכן יש איסור גמור בהשקעה בקרנות הפנסיה הכלליות, וחובה גמורה לעבור בהקדם האפשרי לקרן עם פיקוח הלכתי מוסמך. [ברוב החברות יש גם מסלול עם פיקוח הלכתי, כל אחת עם ההכשר שלה].

כיום, לצערנו ברירת המחדל של העובדים במשק היא של המסלול הכללי, ורק ע"י בקשה מיוחדת מהעובד מנתבים את כספו למסלול כשר. דבר זה גורם לכך שהרבה אנשים נכשלים מחוסר ידיעה באיסורי ריבית החמורים ובאיסורים נוספים. בהרבה מקרים **גם כשהמעביד הוא חרדי** [אפילו במוסדות גדולים שמנוהלים ע"י אנשים יר"ש] אין מספיק מודעות לזה, ומבלי משים רושמים את העובדים למסלולים הכלליים.

לכן כל עובד ועובדת, חייבים להתבונן בדו"ח השנתי של הפנסיה [או קרן השתלמות] האם הוא נמנה על מסלול

תזכור בשאלנועה!

סדרה חדשה!

הרב ישראל גולדווסר בסדרה מיוחדת על הבית היהודי. יסודות נכונים | הבדלי תפקידים | איש ואישה ועוד.

מתחדש מדי שבוע
בשלוחה 1
(ניתן לשמוע גם בשלוחה 2<2<5)

אמא "לא עובדת" | מי מפריע למי?

גב' פריידי דיסלדורף עושה סדר מחדש, עם המון כוח יהודי חם ומחזק לאמהות שביננו. **שלוחה 3<3**

אשא עיני אל ההורים

גב' יהודית סלומון במסרים מיוחדים לבחורות, סדרה נוספת! **שלוחה 2<2<11**

כל מה ששמעתן/ חיפשתן/ דיפדתן, לחצתן 8 ושוב 8 וחוזר חלילה... :)

הכל הכל נאסף (לאט לאט. סבלנות:))
לשלוחה חדשה!!

שלוחה 2<1<9
מגוון מבזקים ממאגר השמועה, במיון חדש ונוח לפי תאריכים!

02-6440292

חייבת באיחוד לומר תודה רבה על הסדרה של הגב' יהודית סלומון - ממאס נהנית, אני מחכה כל פעם לשיעור הבא שלה. באמת תודה, ישר כח שאתן מביאים גם סדרות שאתאימות לבחורות.

תודה על קו השמורה המדהיק, כל מהלך יותר מיוחד מהשני! המלון, העומק, התוכן, אין לזה תחליף!
אני נהנית מידי יום לשמוע את התכנים שכל הזמן מתחדשים וכל כך מעניינים ומחלקים!!!

יהיה טוב

עשרים אחוז זה בשבילי המון, גם אם תגידו תשעים ותשע נקודה תשע, אף אחד לא מבטיח לי שבמקרה זה אני לא עומדת על המיקרון הבודד. אם יש תרחיש שמפחיד אותי, יקרה לי אישית או לא- המשמעות היא חמישים חמישים. אפילו יותר, אם נהיה כנות. תמיד הצד הרע של המשוואה הרבה יותר שוקל, כבד, משמעותי וחושף שיניים. אם יהיה בסדר אז ברור, הבסדר תמיד ברור מאליו, ננשום לרווחה ונמשיך הלאה ונשכח את זה תוך שניה. אבל אם חלילה יהיה רע? הא? מה יהיה אז? מישהו יכול לתת פה סטטיסטית תשובה מרגיעה?

הקטן בן השלוש מסתכל עלי בהערצה ומנסה לעשות גם הוא גלים במצח. אבל גם כשהוא מרים את הגבות הכי למעלה שאפשר ומטה את הצוואר אחורה ליתר ביטחון, היד הקטנה נשלחת לבדוק ומתאכזבת, המצח נשאר צח לגמרי, חלק מתוק ורך. זה משהו משוכלל שרק אימהות יודעות לעשות, אני מסבירה לו, וקצת מקנאה ברוך ובתום. לא משיגים את זה בחינם, זו תוצאה של הרבה מחשבות, תלמים המעידים על הרבה הרבה חרישות. מה זרעתי בהם רק אני יודעת, בהיפוכים חסרי מנוח של אישון לילה. ומה קצרתי? עם יד על הלב, אין תוצאות מרשימות. במבט לאחור, אם נהיה סטטיסטיים כמו שצריך, רוב הדאגות בכלל מתבדות. הדמיונות שרצו עד הקצה מתבררים כמופרכים ויכולים לפרנס בעיקר ספרי מתח טובים. הלב שהאיץ קילומטרז' לחינם, נדד רחוק מדי בדרכים מוזרות ושוממות. גם מה שלא הסתדר, בסוף הסתדר. גם מה

מותר להאמין שיהיה לי טוב?
אולי כן ואולי לא.

כל החיים רודף אותנו האולי הזה. אי אפשר להיות תמימה כזאת חד צדדית. אולי הקורונה הזאת תעבור כמו שהיא באה אבל אי אפשר להתעלם שיש סיכונים. אולי הפרוייקט הזה עוד יקצור מחמאות, אבל בהחלט יש מצב שהוא יהיה כישלון מהדהד. אולי העוגה הזאת תצליח סוף סוף לכבוד האורחים, או שתלך בדרך אחיותיה הקודמות ותצא מעניינת כזאת, טעימה אמנם מבפנים וקצת שרופה מלמעלה, ובעיקר הר של גבנונים. אולי התוצאה של הבדיקה שאני מחכה לה במתח רב תהיה טובה, אבל מה יהיה אם תצא חלילה מדאיגה? אולי נצליח לשלם את המשכנתא הענקית הזאת שלקחנו לפי החישובים והתרחישים, ואולי ניתקע חודש אחד מול שוקת שבורה ונתגלגל בחובות כמו בסיפורים? אולי החולה הזה שאני מתפללת עליו יינצל ויבריא בדרך נס, אבל אולי - מתעקשת מחשבה לנקר בי כמו יתוש בירכתי המוח, בדרך הטבע הרבה יותר הגיוני שתיכף פרקי התהילים האלו ילכו לעילוי נשמתו?

סטטיסטיקות. כל החיים אנחנו עסוקים בהן, בכמה מול כמה, מעלים על כפות מאזניים דמיוניות סיכוי מול סיכון. נורא מציאותיים, אנחנו. כבר לא ילדים. צריך להיות ערוכים לכל תרחיש, להתגונן, להתכונן. בוגרים. מודאגים.

מה עוזר לי, ריבוננו של עולם, שסטטיסטית שמונים אחוז עוברים את זה בסדר, ורק עשרים אחוז שזה יכול להסתבר?

שעוד לא הסתדר, לא מרגיש במציאות גרוע כמו בחלומות הפרועים. גדלנו איתו אט אט, צעדנו איתו דרך, קיבלנו עוד הרבה כלים, מתנות והבנות על מורכבות התפקיד שלנו, ועל השליחות שלו איתנו בחיים.

מה יוצא לי הרי מתוך כל התחושות העמומות האלה של המועקה והדאגה, האם הן הביאו אותי להשתדלות מושכלת, רגועה ומתונה? או שדחפו אותי לרצף של צעדים מבולבלים, הפעלת כוח יתר וניסיון נואש לדחוף קדימה את העגלה? כמה פעמים כבר הבנתי למפרע שזו בכלל לא אני, שהשליטה היא רק אשליה, שהרבה יותר כיף ונכון ואמיתי להחזיר מראש את המושכות, ולהפקיד את האחריות הכוללת ביד הכי נכונה? כל פעם אני שוכחת מחדש, שכבר הייתי במבוך הזה פעמים רבות ועדיין מתבלבלת באותן פניות, תועה בין משוכות של קוצים ושוכחת שהדרך לשער בכלל קצרה וישרה. מי אמר שאני חייבת להלעיט את עצמי בכל מה שעלול. ממיליון האפשרויות מותר לי להאמין שבשבילי יש רק אפשרות אחת, והיא טובה.

קשה כקריעת ים סוף להעז להאמין ולבטוח בלב שלם שיהיה לי טוב,

זה בערך כמו להאמין שאולי גם אני טובה.

מי אמר שמגיע לי,

מי אמר שלא אורבים כל הזמן לתפוס אותי בפינה.

מי אמר ש.. העולם הזה מקום טוב, שהחיים הם טובים, מי אמר... אני יודעת לבד מי אמר. אבל איך מרגישים באמת בלב ביטחון שה' יעשה לי רק דברים טובים, ואולי לא יתנו לי כי אני בכלל מאכזבת, כמו החמצה אחת גדולה?

פעם היה ילד קטן שיצא לדרך רכוב על על כתפיים של אבא, אחוז בידיים מסורות ונאמנות, משקיף מלמעלה על הדרך ומוגן מכל הפגעים והטילטולים. "אבא, אני רוצה תפוח" הוא אמר בקול צלול ומתוק כשחלפו על פני עץ עמוס פרי. ואבא נתן. "אבא, רוצה לשתות ממי המעיין" ואבא נתן.

ואבא נתן, ונתן, וכל כך נתן, עד שקשה להבין איך הבן שכח לגמרי שאבא כאן.

"אנשים, ראיתם את אבא שלי?" הוא שאל בקול מודאג עוברי אורח שעברו שם, ואבא שמע והבין את עומק הניתוק והעיוורון ואת גודל ההפסד. וכל כך חמל. ופתאום באו כמה כלבים והתחילו לנבוח שם בצד, וזה פעל.

לפעמים עמלק הוא רק ה"אולי" המתעתע שבא להזכיר לי לחזור בריצה לידיים של אבא, שגורם

לי להיזכר מחדש שבעצם אבא כאן.

שמותר לי וגם מצווה להיות ממש בטוחה, כי ממילא אני כל הזמן מובלת ובטוחה.

שאין לי מקום אחר בעולם חוץ מאשר בזרועותיו של אבא הטוב, שכל העת מרעיף עלי טוב. ובעז"ה, באמת יהיה טוב.

**כל פעם
אני שוכחת
מחדש,
שכבר הייתי
במבוך הזה
פעמים
רבות ועדיין
מתבלבלת
באותן פניות**

דף קשר

הבן לי יקיר / חני מייערס

מסביב סער יהום
ממעלה גדולה אל תהום
ותרעש כל העיר ותהום,
ויבוקש הנער וימצא.

בזו העת בדירת ארעי
לצד ר' שמעון צדיקאי,
בעת כיסוף לשבת עילאי
רק בקשה אחת תִּרְצֶה,

למנוע מקדושתה חילול
לכבד מלכותה בהילול
לר' שמעון פונה המסלול,
ושכינה מקצה אל קצה.

נשמה יתירה נפרדה
והנה דמותו, לא פנה הודה
על פנימיות טהורה מעידה,
ו"מזרח" של מעלה יוצא...

עת מלווה מלכה, ליוו החתן
ה' לקח, אך הוא שנתן!
"חתן תורה" בקשר שריר ואיתן
דבקותו בה, כעת לא יִחָצֶה.

עקבותיך בשבילים-עדות
במערות ניצוצות- התבודדות
מחפש לרוחך- פדות,
קירבת אלוקים כה רוצה.

אפרים הבן לי יקיר,
מתיקות חיוכיך נזכיר
הדרת פניך בגן עדן תכיר-
כי את מקומך סוף סוף מוצא.

מסכת חיים, הדרן עלך.
פקלאך באהבה לו נשלח,
אשרי יולדתו, ששלו-שלך!
כי מציון תורה תצא...

אחר מיטתו/ הרב שמואל שכטר

כשצעקת-
ולייך סער.
אך הגשמים לא יכלו,
לסערות קדושה.

קור חוץ שעוטף,
חום פנים שמתפרץ.
מלחמת אש ומים,
עד אשר...
לשמים.

בחיבוט,
ובסער.
בכיסופין,
בצמיחה,
ענק רוח.

הרבית נקוש דלת,
עד אשר נפתחו שמים.
ובן בית נכנס באהבה,
קדוש וקדושה - לשורשה.
ואנו...
נותרנו...
איכה- שתנחמנו,
במאור - אור.

דף קשר

המגזין הפעם היה ממש מושלם,

קראתי אותו פעמיים מכריכה לכריכה, (זה לא קורה לי הרבה, אלא אם כן אני ממש משועממת...)

הסלפי של בתיה יונה מותק, אני מתחילה את הגיליון מהסוף... איזה שיר קולע! לא גמרנו לצחוק על האמא המסכנה...

נ. ארי מפתיעה כל פעם מחדש, ואנחנו לא גומרים לצחוק יחד איתה. את גאונית ברמות, אני לא יודעת מה הרכיב שיש לך במוח, איפה שלנו יש שכל שקראנו לו שכל ישר, מאיפה הרעיונות? נניח אהבתי את הרעיון של הפסקת לילה. זה פתרון גאוני ומאוד שימושי.

אני אוהבת את הסיפור החודשי, תמיד מאיר לי איזה רעיון ללמוד, חוץ מזה שהוא כתוב ברמה מענגת!

אוהבת את הכנות של שושי ברוידא, את האומץ של רוחי ליכטנשטיין,

הכתבה על האמהות למשפחות ברוכות הייתה מושלמת, נהנית מהפשטות, מהזרימה, מהכנות, האהבה והכיף. לקחתי המון לחיים! סליחה ממי ששכחתי אותה, מבטיחה שקראתי בעניין ונהנית! תודה על זה!

כל פעם אני מרגישה שהוא מידי קצר...

גם אני קיבלתי את המגזין כמידי חודש והוא תמיד כל כך יפה ומלא תוכן שהכי רלוונטי אלינו, ברמה גבוהה מקצועית וערכית.

אני מודה לכל השותפות לעריכת והפצת המגזין!

תענוג לקרוא את המגזין במהדורה מודפסת!

החודש ממש נהנתי ממה שכתבת, לאה!

דיברת על נושא חשוב כ"כ, העולם המבלבל הזה עלול לבלבל גם אותנו. (והוא מבלבל לפעמים..)

נס שיש את שמורה שמעמיד הכל בפרופורציות הנכונות!

מגזין מיוחד!!!!

מיוחד ומושקע וכל טור שם רלוונטי לי.

תמר הלר היקרה-

השיר שלך מיוחד!

מוכשרת ממש!

דף קשר

ראשית, תודה גדולה מאד על מגזין מדהים ומושקע
תכנים מרתקים ואיכותיים, תענוג!
אני אוהבת מאד את הטור "באה לשדה", הוא מיוחד! כתוב בשפה קולחת ועסיסית
ומביא זוויות מיוחדות כ"כ. תמיד מסיימת אותו עם צמרמורות.. טור נוגע... לדעתי
הוא אחד החשובים (:
אשריכן ושוב תודה!! אחת מני רבות

מגזין שבט היה גיליון
מדהים!

נא העבירו זאת לכל
הנוגעות והמתאמצות בדבר.
החל מפרשת השבוע של
לאה המדהימה,
המשך בטור המחובר של
אביגיל,
עבור דרך נקודות ההומור של
שושי,
ובסיפור המרתק והנוגע של
רחלי,
ובטור האורחת פסי, מיוחד
מיוחד!
בליל שבת הקראתי לבעלי
בערך חצי מגזין ברוב רגש
והתלהבות...(:
תודה תודה!!

רק רציתי לומר תודה. קיבלתי את הדף שמורה העיתון המודפס, כ"כ נהייתי!
משהו לא רגיל.

לא נראה לי שפספסתי שם אות כתובה. נהייתי מהעיצוב הנקי והמדויק, מהתוכן
העשיר המגוון המעניין המקצועי, היה מרתק!! עברתי מכתבה למאמר לסיפור,
צחקתי התעמקתי והחכמתי, נהייתי ברמות!!

איזה תוכן עשיר ומגוון ומרתק, לקחתן את הכי הכי מכל הסוגים
העברתי בין כל בנות המשפחה, מי שפגשתי וכולן יצאו מגדרן מהתלהבות.

זה משהו מדהים, במייל לא הצלחתי לגעת בקצה קצהו

חייבת לקבל כל חודש, זה היה מדהים!

התגובות מהשטח, שושי ברוידא- נהנתי מכל אות כתובה, נ. ארי- כמה צחקתי, כ"כ
קולע למטרה!

המילים שלך לאה נגעו בי. הסיפור על העובדת בחופשה- זלגו לי דמעות השתתפות,
והמסר הזה של להסתכל על השני במבט משתתף ולא מבקר, הרגישות הזו...

לא זוכרת עכשיו מה עוד אבל נהייתי מכל מילה כתובה,

תודה תודה תודה!!

למען הסר ספק

"מה בקשר אליה?" ענתה היושבת לימיני, מסירה קבוצת שיער פאה משובח מהלחיים שלה.
 "יש ישיבת צוות... קיבלנו הודעה.."
 "אההה.. כל חודש יש."
 "אתן הולכות?"
 "ברור."
 "אבל זה בעייתי, לא?"
 "מה בעייתי?"
 "אוכל.. ביחד.. עם.. עם... לא יודעת.. בעייתי, נראה לי. לא?"
 למה אני מגמגמת. מה קורה פה.
 "זה כלום. זו ישיבת צוות."
 "אבל.."
 רציתי לדבר דיבורי בידול ושמירה, להוכיח בהוכחות ומשלים, להתבצר ולהתחזק, אבל הכל רגוע. אין פה בכלל מלחמה. זאת פאטה-מורגנה, לא ניסיון.
 "תקשיבי ממאלה, זה כלום, שומעת? לא קשור בגרוש לכל הדרמות שאת מדמיינת. את רואה אותנו? כמו שאנחנו? שום ישיבת צוות לא משנה אותנו. אנחנו באות, עובדות, הולכות הביתה למשפחות הטובות שלנו, לא מתלככות, לא נהיות חברות של אף אחד, האינטרנט נשאר מסונן, החדר מבודד. הכל טוב."
 אני הולכת ומתכווצת והמילים והעמדות שהכנתי למעמד מתפוררות ועפות מבעד לחלון.
 "גם אני הייתי ככה, בת סמינר, 'פרשית' מהעטיפות" בחורה

מה זה ה'עמלק' הזה שעושים ממנו כזה עסק?
 מהי הצניחה שהביא עמלק לדור דעה והיכן הוא היום -מעבר לרעשנים ורקיעות רגליים רכות במקרא מגילה? האם הוא עדיין נושף בעורפנו?
 באחד הפאנלים שבניתי עבור השמורה, התוודתה בפני עובדת צעירה על הניסיון "הקטן" שלה:
 "כשהתחלתי לעבוד, הכל היה ברור לי כשמש בצהרי יום. ישבתי בסמינר, שמעתי בעיניים דלוקות את הרבנים שבאו לדבר על אתגרי העבודה והלב שלי התמלא בתחושת יעוד וחזון מוחץ ש-לי זה לא יקרה. אני אעמוד בפרץ, אוותר ויתורים כואבים, אהיה יוסף הצדיק. גם אם אשב בכלא חשוך שנים ארוכות, שמורה זה השם הראשון והשני שלי...
 בפועל, לא נדרשו ממני עינויים, ולא שביתות רעב ולא כלא. בפועל השמש זרחה מבעד לחלונות הענקיים במשרד היוקרתי שיקבל אותי אל שורותיו. משרד שאת העמדות שלו איישו חרדיות בלבד.
 זה הגיע בדמות הזמנה לישיבת צוות קרובה. ארוחת בוקר, גיבושון וסיכומון הספקים.
 ההודעה התקבלה באדישות במשרד, רק אצלי הזדקרו האנטנות והחיישנים מההרצאות בסמינר. זה הגיע. יוסף הצדיק שבי מוכן ומזומן לזנק.
 הוא רק ישמח לקצת חברה.
 "מממה בקשר לישיבת צוות?" גיששתי אצל הקולגות.

אחת, שהתייחדתי אתה יותר מכולן, מרימה ראש ומדברת. "איך הייתי מבוהלת בהתחלה.. יעבור לך. בסוף תראי שהכל טוב, אף אחד לא מנסה להעביר אותך על דתך. הכל טוב."

יעבור לי.
"נסחפים שם קצת, בסמינר, בואי. לא שהם לא צודקים בקשר להרבה דברים, אבל יש גם מלא שטחים אפורים ובסוף תמצאי את האיזון שלך. כל אחת עוברת את זה אחרי הסמינר... את בונה את עצמך כאן מבפנים. לומדת מה מערער אותך, מה לא. מה האזהרות שנכונות לך, מה לא. יש אנשים שלעולם לא יחצו באדום, ויש כאלה שתמיד קורצים לשם."

"ואגב, ואת זה לא אמרו לך, אבל אם את עושה עסק מישיבת צוות, זה גם עושה עסק ממך."

אני מריצה מבט על פני חברותי לעבודה, כל אחת מהן מיוחדת, כל אחת מהן סייעה לי להתאקלם, הדריכה ועודדה. הן כמוני. מהבתים שלנו, מהרקע שלנו. רק אתמול החלפנו קריצות על המחנות בסמינר לדורותיו. והן החברות החדשות שלי. והן מנוסות וגם שמורות ואולי צודקות. וברור שבסמינר יש מערכת אינטנסיבית שנועדה לרפד 'אקסטרה' לקראת האתגרים שמחכים לך... וברור שבחורה חייבת לבנות את עצמה מחוץ לסמינר במבחן האמיתי, בלי להיות תוכי מצטט קלישאות. גם את זה אמרו לנו המרצים.

אז אולי באמת אני צריכה לשים רגע בצד את כל הנערווים שלי, להרגיע, ופשוט לנסות רק פעם אחת לשבת בישיבת צוות, לקבל הגנה זהות וכח מכל מה שהן כבר יודעות על עצמן..?
אולי?"

הבחורה בקו הטלפון שותקת לרגע. אני כל כך רוצה לדעת מה קרה בסוף. אבל לדברים יש קצב משלהם.

"את יודעת כמה זמן לקח לי לקלוט שזה בדיוק הניסיון? הצינון הקליל הזה, שאין לו חוצרות ותופים ואין לו כלא ופיטורין וחושך? ששמו בישראל הוא -קצר ועלוב- ספק? זה כל מה שצריך בשביל לערער את ההחלטות הכי גדולות, להפיל את החומות הכי בצורות בהם הקפת את עצמך. קצת ספק. קצה זנב של ספק. כזה שמקשקש בפניך דווקא מישהו שגדל איתך, דלת מול דלת, שמדבר בשפה שלך, בניואנסים שאת מכירה, ואומר לך דברים של הגיון, דברים שיש בהם המון אמת. כי הרי חשוב לברר את הדברים לעומק, בראי המציאות אבל גם חייבים לשמור על החום, על הרצון הטהור, ולא להצטנן לעולם."

היא סיימה בכאב. ואצלי מהדהדים הספקות שידעתי, שיודעת ושאדע, אלו שיודעים ילדי וכל קולגה שאני משוחחת אתה. מחיית עמלק מתבהרת גם היא כי רגע לפני שמתחילה המלחמה, מביאה התורה את פסגת הספק:

"... ועל נסותם את השם לאמר היש השם בקרבנו אם אין" (פרשת בשלח פרק יז)

אומרים המפרשים- עמלק- זה הספק.

אותו ספק שמזדחל כתולעת ערמומית לתוך הברור והנהיר, אותו שלועס את קו הגבול עד שמיטשטשים הבדלי הצבעים, שממוסס בריר עמום מילים שחצבנו בסלע - **היש השם בקרבנו, אם אין**, והאם בכלל שווה בפניו הרגע הזה שלי, ההתלבטות הזו, הניסיון? הספק הזה הוא עמלק בעצמו.

אחשוב על זה בפורים, כשארקע בכף רגל רכה על רצפת בית הכנסת.

ואולי השנה ארקע בכח גדול יותר. למען הסר ספק.

"מזל" שיש לני את אדר א'...

ניתן לתקן את ה"לב כסיל בשמאלו".

הוא מדגיש שגם עניין נתינת משלוח המנות נועד בכדי לחבר בין כל היהודים, וגם בפורים קטן צריכים לאחד את הלבבות, ועל ידי כך נזכה ל"ליהודים היתה אורה- זו תורה". תורה שניתנה בהר סיני, כאשר כולנו היינו כאיש אחד בלב אחד.

כשר' שלויהמה זלמן היה כבר זקן פלוס יום אחד...

ואם במצוות "ואהבת" עסקינן, הגרש"ז אויערבך זצ"ל אשר היארציית שלו יחול ב- כ' באדר א', היווה סמל לאהבת הזולת.

באחת הפעמים, כשכבר היה מבוגר וחלש, לא הרשו בני ביתו לבאים להיכנס אליו והסבירו כי הרב חולה. ר' שלמה זלמן זיהה כי אישה אחת עומדת ממתינה בחוץ, וביקש להכניסה. כאשר נכנסה, התנצלה ואמרה: "הרב חולה, אז אבוא פעם אחרת", והוא השיב לה במתיקות: "זו לא מחלה. זו הזקנה שלי. אם תבואי מחר, זו תהיה אותה זקנה בתוספת עוד יום..."

בספר קדושת לוי מובא שיי"ב חדשים בשנה הם נגד י"ב שבטי קה. חודש אדר, שמזלו דגים, הוא כנגד יוסף שנמשל לדגים שנאמר "וידגו לרוב בקרב הארץ", שאין שולט בו עין הרע כדגים שבים. מה דגים שבים מכוסים - כך זרעו של יוסף, "בן פורת עלי עין". ומכיוון שיוסף הוליד שני שבטים, מנשה ואפרים, לכן יש לפעמים שני חודשי אדר.

משום כך מזל החודש נקרא גם הוא בלשון רבים: דגים, שלא כשאר המזלות שנקראו בלשון יחיד, רמז לשני אדרים בשנים מעוברות.

למה דווקא באדר ב' רוצה פורים עכשיו!

בשנה מעוברת, מציינים באדר א' פורים קטן. הסיבה שחג הפורים נקבע לאדר שני, היא כדי להסמיך את גאולת פורים לגאולת מצרים.

רבי צדוק הכהן מלובלין מסביר שאמנם את מעשה התגלות הנס בפועל אנו מציינים בפורים של אדר ב', אך "שורש המצוות בלב" שייך ונוהג גם באדר א'.

לדבריו, גם בפורים קטן מגיע זמן מחיית עמלק שמחייתו היא גם בלב, וממילא פורים קטן הוא יום של "משתה ושמחה וטוב לב", משתה ושמחה בתוככי הלב פנימה, בו

ואז- קרה בדיוק הדבר ממנו חששו, יצאה גזירת המן להשמיד את כל היהודים. אילו היינו שם, מה היינו חושבים שגרם לגזירה? האם מה שהקל מרדכי בעניין כלל ישראל, או מה שתשע שנים קודם לכן היו מי שהקלו באיסור חכמים? בוודאי היינו טוענים, שנראה בחוש שמעשה מרדכי גרם לחמתו של המן לבעור בו ולגזור על השמדת היהודים. כפי שהרב דסלר מתאר: "אבל היצר הרע רקד על פניהם בטענת "חוש" והטעה אותם, ועל כן גברה מידת הדין ויצאה הגזרה. אך לאחר מכן שינו מחשבתם והודו על האמת, ותחת אשר יכלו להתנקם במרדכי שנחשב לבוגד בעמו, באו כולם לקול קריאתו. וגם אסתר קרובתו של מרדכי, שהראתה התקרבות להמן הצורר, כשקראה אותו פעמיים למשתה בשעה שכלל ישראל בצרה, היה בזה חיזוק לטענות השטן. אבל הם שבו בתשובה שלימה, והצטרפו אל מרדכי בתענית וצום, ותשובה על חטאים שחטאו על פי החוש המדומה- **אז נהיה הנס ואז ניצולו.**

מכאן למדנו מה מביא את הגזירות, אם "טעויותיהם" של גדולי הדורות, או מה שנפתים להסתת השטן ופוגמים על-ידי-זה באמונת חכמים. ואם הנגף בא, והחורבן התפשט ר"ל, זה לאות שלא שבו מפני רוע הגזרה, אלא אדרבה, עדיין כופרים ברבותיהם... **חסרון הכרת ההתבטלות לעומת רבותינו- זה שורש כל חטאת ותחילת כל חורבן ר"ל, וכל הזכויות לא ישוו לעומת שורש הכל, שהיא אמונת חכמים."**

הרב דסלר מתייחס ב"מכתב מאליהו" לשואל, המפרט את הטענה שאם אך היו כל בני אירופה הי"ד עולים לא"י לפני המלחמה, היו ניצולים, וזקפו את זה על חשבון גדולי הדור.

הוא מתאר במילים מרגשות את עומק פקחותם ושכלם המבהיל של גדו"י שאין ביכולתנו לרדת לסוף דעתם כלל, בבחינת המבדיל בין קודש לחול...

הוא מביא בשם הגרש"ז זצ"ל תיאור יפהפה על מהלך אירועי המגילה במבט אמוני, ואלו דבריו: מגילת אסתר מתפרשת על פני תשע שנים. רק מרדכי, בצירוף רוח הקודש במדרגה שלו, ידע שהכל בעצם מהלך אחד מתוכן.

כאשר מרדכי ביקש מהעם שלא להשתתף בסעודת אחשוורוש, רטנו יהודים רבים וטענו שאחשוורוש יתנקם בהם ובכך הוא ממיט אסון על העם. ואכן, משום חשש פיקוח נפש הם הלכו, ולא אירע להם דבר. לאחר 9 שנים כשגדל המן והיו משתחוים לפניו, מרדכי בחר שלא לנהוג כך, והיו הרבה מעמ"י שצעקו על כך שמעמיד את כלל ישראל בסכנת נפשות משום מידת חסידות יתירה.

תפארת שנים לא שואות = תוכנית אחת לא שואות

טעימה
מהכתבה
המלאה

העבודה מזמנת לנו אינספור ספקות, ההתלבטויות הן כמעט חלק בלתי נפרד מהחוויה, והספק- בגימטרייה עמלק- מענה אותנו עד עומק הנפש. | איך מקבלים החלטות בעבודה? איך מכריעים את הספקות המתנדנדים? איך משתלטים על לבטים ומכניסים אותם למסגרת. | נשות המקצוע במענה מסודר בכתבה הזאת. החלטת לקרוא אותה? החלטה נבונה.

אז מה הוחלט?

אסתי כץ

בדרך לעבודה

אני צריכה לחפש עבודה.

בררר, המשפט הזה עלול לגרום לרבות מאתנו רעד פיזי של ממש.

לחפש עבודה פירושו לכתוב קורות חיים ולשלוח, להתייצב לראיונות עבודה מכל הסוגים, להצליח בחלקם יותר ובחלקם פחות. לשקול שוב ושוב, לקבל תשובות שליליות משפילות למכביר ובעיקר- להחליט.

הרגע הזה שבו את מניעה את העט על הדף, חותמת חוזה וגורל לחודשים הקרובים הוא רק שורת המחץ. אלף לילות נטולי שינה קודמים לו, מתנדנדים עם הספק המייגע.

ההחלטה: חתמתי חוזה

באופן מוחלט: רוצה לתת

אתנו כאן: חני זיידל, עוסקת בהכוונה ובהשמה של בוגרות הסמינרים בעולם התעסוקה.

שלוש ארבע ו- החלטנו:

כשאנחנו מחפשות מקום עבודה לא תמיד נמצא כזה המתאים לנו ככפה ליד. מה נעשה אז?

“הנוסחה הנכונה היא- שבעים מול שלושים. אם העבודה תואמת בשבעים אחוז את הנטיות התעסוקתיות שלך ורוב הזמן את

עוסקת בפעילות המתאימה לך, לא נורא שישנם שלושים אחוזים שאת פחות אוהבת. זה בסדר. הרי כל גרפיקאית צריכה בסופו של יום גם לגבות כסף, כל מורה צריכה לבדוק מבחנים, וגם אם החלקים הללו נעימים להן פחות- זה לא נורא.

לפעמים יש גם מצבי 'אין ברירה'. אישה זקוקה לעבודה כאן ועכשיו והאפשרויות העומדות בפניה מוגבלות מאד. אני מציעה להתחיל ולחתום חוזה עבודה גם במצב כזה. אבל במקביל לעבודה המוכרחת אל תשארי 'תקועה', הקצי זמן מסוים מדי יום או מדי שבוע שבו את מתמקצעת בתחום האהוב עליך, או עושה מאמצים כדי להתקבל לעבודה עליה את חולמת.

בנוסף, המלצתי היא להשתמש בכל עבודה כמנוף לצמיחה אישית. בכל עבודה יהיו הרגעים הקשים, מערכות יחסים עלולות לחרוק והבוסית היא לא בהכרח תמיד האישה שהיית בוחרת לך לחברה. אם נראה בכל הקשיים הללו הזדמנויות לעבודת המידות ולבניית האישיות- הכל יראה אחרת.

משרות שיש בהן אידיאל ומימוש ערכים תמיד מספקות ומשמחות יותר. מי שעובדת עם ילדים או עם אוכלוסיה מיוחדת, תרגיש בקלות את המשמעות של העשייה שלה. אולם גם במשרות אחרות אפשר וצריך להכניס משמעות. באחד מבתי החולים הגדולים בארץ נבדקה רמת שביעות הרצון של עובדי הניקיון. הם היו שחוקים ועייפים מאד וכלל לא מסופקים בעבודתם. כעבור תקופה הם נקראו לאסיפה בה הוסבר להם עד כמה חיונית רמת ההיגיינה לרפואת החולים, ועד כמה העבודה שלהם חשובה ומשמעותית. מיד לאחר מכן הוכח בשטח שרמת שביעות הרצון שלהם נסקה וגם אופן העבודה השתפר לאין ערוך. הם הרגישו לפתע חלק בלתי נפרד מהצוות הרפואי והתוצאות היו בהתאם. כל אחת מאתנו יכולה להעמיד את הדוגמא המציאותית הזאת

מול עיניה. הנה, בעבר עבדתי במוקד התרמה וניהלתי שיחות רבות עם יהודים חילוניים. לאורך הדרך אמרתי לעצמי: שימי לב, את מתרימה לצרכי צדקה יהודים רחוקים. יתכן והמצווה הזאת תהיה היחידה שיבואו איתה אחרי מאה ועשרים לשמים! התובנה הזאת הזריקה לי המון כוח לעבודה. ”

ומה לגבי שורת המשכורת בחוזה המתקדם? איך נכון להכריע לגביה?

”בבדיקת שורת המשכורת בחוזה מומלצת שיטת הסנדוויץ’. נבדוק תמיד האם המשכורת המוצעת תאפשר לי לתת מה שאני יכולה ורוצה? נדגים את השיטה באמצעות עובדי הרפואה. רופאים מסמלים נתינה אינסופית בעשייה שלהם. אבל, לפני ואחרי הכל הם נמצאים גם בעשירון העליון מבחינת המשכורת... כשרופא ניגש לניתוח הוא מציג את התמורה שתאפשר לו לבצע את הניתוח במקצועיות מקסימלית, אבל בשעת הניתוח? כשראשו של מנותח פתוח מולו הוא לא מהרהר לרגע בכסף או במה שיקנה בו, כל כולו שקוע במצבו של הפציינט בלבד. גם אנחנו נחשוב היטב לפני חתימת החוזה איזו משכורת תאפשר לנו להביא למקום העבודה את המיטב. אחרי שהחוזה נחתם נצלול לעבודה וניתן את המקסימום כדי שמקום העבודה שלנו יצליח. איכות הסנדביץ’ תלוי במילוי שלו, ובמקרה שלנו המילוי הוא נתינה.

כעבור תקופה נוכל שוב לשקול את המצב: האם המשכורת שאני מקבלת מאפשרת לי לתרום מה שאני יכולה? אם כן נמשיך הלאה מתוך נתינה מקסימלית. אם נרגיש שאנחנו זקוקות ליותר- נבוא לבקש העלאה. הבקשה תנוסח כך: אני רוצה לעשות יותר למען הארגון/ החברה/ המערכת/ המשרד שלנו. אני יכולה לתרום יותר בשטחים אלו או באופן זה ואחר, אבל בשביל לעשות זאת אני צריכה גם להרוויח יותר.

צורת הבקשה הזאת תוביל ברוב רובם של המקרים להעלאה המבוקשת. המעסיקים רוצים לשלם, הם מעוניינים לקדם ולהתקדם, אבל רוצים להיות בטוחים שהעובד אכן חותר להצלחה המשותפת.”

”ועוד מילה לסיום- פעמים רבות אנחנו מתקשות לקבל החלטה חשובה כמו בחירת מקום עבודה בגלל הפחד הכוסס לטעות. אנחנו מרגישות מוכרחות לעשות החלטה נכונה, כי אם לא - יקרה אסון חלילה. נזכיר לעצמנו שהערך העצמי אינו תלוי בדבר, ומותר לכל אחד לטעות. גם אם נשגה בבחירת מקום העבודה נישאר קיימות ושוות והעולם לא יתמוטט. ה' נתן לנו למשש את הבחירה בידיים, אבל למעשה הכל כבר מוחלט וקבוע עבורנו מראש.

ובכלל, בחירת מקום עבודה זו בחירה חשובה אך לא נצחית. מאד מקצועי, נכון ומיטיב להחליף מקום עבודה ואף תחום עבודה מדי פעם. בעולם מקובל להחליף עבודה מדי שש שנים, ובאופן סטטיסטי אנשים מחליפים חמישה עשר מקומות עבודה בחיים בחמישה תחומי קריירה(!). כך שגם אם טעינו הפעם- נוכל לעבור בהזדמנות הראשונה לעבודה אחרת.”

די להתקררות!

להסתובב על צירו בלי שהוד מעלתה יודעת מה קורה בכל רגע נתון בכל אחד מחלקיו.

בושה לכתוב, אבל הגעתי למצב שבעלי היה מקדש על היין בליל שבת, ולי בירכתי הקרקפת היו מתנגנות פרסומות מן הרדיו המסחרי. קצת נקיפות מצפון, אבל מיד ההשתקתי אותן: "לך מותר!" אמרתי לעצמי, "את הרי הכי מסכנה בעולם!"

כך היה במשך שנתיים. אמנם בתקופה זו כבר חזרתי לעבודה סדירה לחלוטין, שהסבה לי המון סיפוק וצופפה את זמני הפנוי. אבל התמכרות זו התמכרות, והתקררות זו התקררות, ולמה שחשוב לנו, תמיד יש לנו זמן. אז מצאתי עצמי במסירות נפש תרה אחר דקות פנויות ביממה כדי להאזין לתוכניות, לשידורים, לראיונות ולמהדורות החדשות.

כך היה עד ערב הושענא רבה תשע"ב. היה זה יום גדול בישראל, יום שבו החזירו את החייל החטוף גלעד שליט לחיק הוריו לאחר חמש שנים ויותר בשבי החמאס. באופן טבעי כל גלי התקשורת וערוצי הרדיו "התנפלו" על הדרמה הטריה והבטיחו לסקור אותה החל משעות הבוקר המוקדמות. וגם אני, כמו המוני

יתכן שהכל התחיל דווקא בגלל העבודה שבתחילת הדרך. מיד אחרי שהתעוורת, עוד לא הייתה לי תעסוקה מסודרת ובעצם גם לא סדר יום. כבר אמר פרעה מלך מצרים: "תכבד העבודה על האנשים ואל ישעו בדברי שקר" (שמות ה, ט). ומחוסר עבודה נוצר כנראה הפתח להתקררות הזו שהגיע כמעט עד לכדי קיפאון.

באופן עקרוני אנו לא מקשיבים לרדיו, למרות שאני יודעת שיש היום תחנות חרדיות וערוצים מבוקרים ומצונזרים. עקרונית לא הכנסתי את זה הביתה. אולם התמונה השתנה לאחר שהתעוורת. אז "פסקו" לי חברות וידידות דורשות טובתי: "לך מותר להאזין לרדיו! כל כך הרבה שעות מתות רובצות לפתחך. את אפילו לא יכולה להסיח את הדעת בקריאה. לפחות תאזיני!". קצת התחבטות, ו'קפצתי' לאמבטיה הרתחת. בתחילה זה היה רק מהדורת חדשות מרכזיות, אחר כך זה התרחב לתוכניות מעניינות, גלש לראיונות אל שעות הלילה הקטנות, עד התמכרות מוחלטת אפילו לתשדירי הפרסומות.

התמכרתי במלוא מובן המילה. התקררות מוחלטת. כל מהדורת חדשות שלא עלינו פספסתי, הרגשתי כאילו מדובר באבדה שאינה ניתנת להישבון. כאילו כדור הארץ ממשיך

קצת נקיפות
מצפון,
אבל מיד
ההשתקתי
אותן:
לך מותר!
את הרי
הכי מסכנה
בעולם!

מאזינים מכורים מסוגי, לא נתתי לסקופ הטרי להתפסס לי מתחת לאוזניים.

מה לעשות שהיה זה כבר שנתיים ויותר לאחר שהתעוורת, והייתי מספיק מאוששת כדי לארח את אחותי ובני משפחתה לארוחת צהריים חגיגית בסוכה. אי לכך, מצאתי עצמי מתמרנת במסירות נפש ממש בין הסירים והמחבתות שבמטבח לאוזניות שבחדר (לא רציתי שהילדים יבחינו שאני מאזינה. דוגמא אישית. לא?), ובמאמצים כבירים ועל אנושיים עקבתי בדחילו ורחימו אחר כל צעד ושעל בהתפתחות העלילה, עד השעה ארבע וחצי אחר הצהריים, עת הגיעה משפחת שליט המאושרת והמאוחדת בחזרה לביתה בישוב 'מצפה הילה'.

באותו לילה, ליל הושענא רבה, הגיעו לבקרני בסוכה שתי חברות נעורים. שתיהן רחוקות כרחוק מזרח ממערב מכל עולם המדינה והמסתעף ממנה. תוך כדי פטפוטים על דא ועל הא, שאלה אחת מהן: "תגידו, היה צריך להחזיר היום את גלעד שליט. הוא חזר?" ואני ממהרת להנהן בראשי במרץ עד כדי נקע בצוואר, עיני בורקות מהתרגשות. "חזר?" ספק שאלתי ספק אמרתי, "אואו חזר!". מי כמוני יודעת? הרי עשר שעות שידור מאחוריי... "איזה יופי!" פלטה השנייה כמסיחה לפי תומה, "ברוך ה' הוא חזר!".

לא יכולה לתאר את מה שהתחולל בי באותם רגעים מול המילים הפשוטות והתמימות הללו של חברתי. "ברוך ה', הוא חזר!" ארבע מילים ולא יותר! בארבע מילים בלבד

היא תמצתה עשר שעות שידור מרתוניות של ברברת בלתי פוסקת. מה לא אמרו שם ומה לא דיברו: כן הגיע למעבר כרם שלום או לא הגיע? חפתים כחולים בחולצה או חפתים אפורים? רסיס בלחי הימנית או בכף השמאלית"... מה לא ברברו שם? בארבע מילים היא תמצתה את הכל: "ברוך ה' הוא חזר!"

מאז אמרתי לעצמי: "לא עוד!", "די להתקררות!" נכון שזה מצונזר. נכון שאין בעיה עם התכנים. נכון שאני נורא מסכנה ומוגבלת ונכון שאין לי אפשרויות מגוונות לבלות את שעות הפנאי (שגם כך אין לי מהן ברווח ברוך ה'!), אך האם אין לאישה יהודייה, לאמא בישראל, מה לעשות ערב הושענא רבה, ערב יום החיתום- רק להיות כבולה ומשועבדת לברברת הבלתי פוסקת הזו??

מאז נגמלתי, ותהי הרווחה. מאז אני רק מתחממת! באותה שנה כשסיפרתי על החלטתי לידידה קרובה, היא האירה את עיני וסיפרה לי על דרכים לשמוע דרך הטלפון הרצאות מאלפות המועברות בלילה זה לציבור שוחרי התורה. בשלב זה גם ערכתי היכרות ראשונה עם "קול הלשון", שמבחינתי זו ההמצאה האטרקטיבית ביותר לעיוורים במאה העשרים! מאז במסגרת ההתחממות אני מתוודעת לעוד ועוד קווי תוכן איכותיים, ובראשם "שמועה" של "שמורה במבול", וזה מחמם! לא רק בחורף הקר, אלא גם מול ניסיונות הקירור הבלתי פוסקים הללו של אותו בן בלייעל המנסה תדיר לקרר אותנו בעבודת ה'.

מועדפים

הבזקים, עדכונים ותכנים נבחרים
מתוך מרחב הפעילות של ה'שמורה'

קריירה או השתדלות
ראויה?

שלחנו אליכן שאלה כתוחה, "אחיות גדולות" בשוק העבודה-
איך מזהים את הגבול הדק כל כך בין עבודה מקצועית יותר
ומכניסה יותר
כהשתדלות ואמצעי, לבין חריגה מהשתדלות נכונה?
איך הייתן מגדירות מניסיונכן את ההבדל בין עבודה לקריירה?
עניתן לנו בשטף של תשובות נפלאות ומעמיקות...

להורדת החוברת המלאה של התגובות
קריירה או השתדלות ראויה

כאן מורידים את אוסף התגובות הענק
והמרגש ששלחתן
+ בונוס מרגש לסיים!

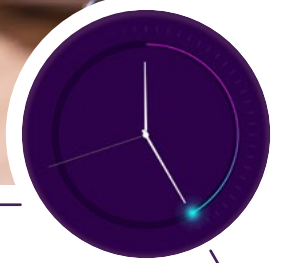
משפחה גדולה מהחיים

משפחה

גדולה

מהחיים

19:04: פתחתי את המעטפה. הנה התלוש שלי. פפפ.

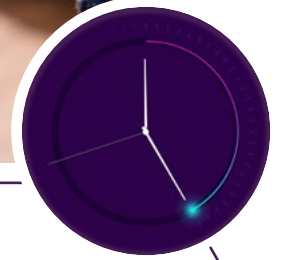
תלוי

אין לי לימוזינה.
אין לי מכסחת דשא.
אין לי עוזרת ניקיון צמודה.
אין לי כרטיס תורם פלטיניום לאגודת צער בעלי חיים.
אני אוכלת גם את הקשה של לחם, אני אוכלת את הדג יחד עם העור, אני מלקקת את המכסה של המעדן.
אין לי כח ללכת לחוג התעמלות.
אני קונה קישואים גדולים ולא זוקיני, אני קונה כרוב ולא כרובית, אני קונה באגסי ולא אוסם, אני קונה פו הדוב ולא טומי.
אין לי זמן לעשות צילום שיניים.
אין לי קומה שלישית בוילה.
אין לי וילה בכלל.
אני מזמינה פיצה רק בערב פסח, או רק כשממש אין ברירה, או רק כשאני ממש

תלוי

אני: לא הייתי באה לדבר אם לא שבעלי לא מוכן לזה יותר.
היא: (נראה לי מתקשחת).
אני: אני מבינה שזה לא תלוי רק בך.
היא: אמא?
אני: (קופצת בבהלה. רואה שזה לא היא, זה הוא. הבכור).
הוא: למה את מדברת אל המראה?
אני: אני... עושה סימלוציה.
הוא: אה. (ספייס) אמא?
אני: כן, מותק.
הוא: מה זה סינטולוציה?
אני: אה... משהו שאך פעם לא קורה.
הוא: אה. (ספייס) אמא?
אני: כן, חומד.
הוא: אני צריך מאה שקל לטיול שנתי.
אני: אה. (ספייס). אבא?

אני (סמוקה): תראי, קיבלתי השבוע את התלוש בעשירי. באמת תודה שהגיע בזמן.
היא: (מקשיבה. בינתיים).
אני (נושמת עמוק): האמת שכבר הרבה זמן רציתי לדבר על זה.
היא: (מסתכלת לי בעיניים. ברר).
אני (מזכירה לעצמי שהיא לא יכולה לאכול אותי): מה שאני באה לומר זה שאני עובדת כאן כבר שבע שנים.
היא: (מהנהנת. לא נושכת).
אני: וגם בלי השעות הנוספות שאני נותנת מעצמי, הסכום שאני מקבלת כרגע הוא...
היא: ?
אני (מתפתלת): תראי, אני אמא לילדים.
היא: (נראה לי מתרככת).

פרילוי

איפה הכסף? סמני V או X.

אין קורונה ואסור להתחסן.	בעיכוב קל. (הבוס)
(הקיצונית)	במינוס. (העו"ש)
בעשירי לחודש.	פה ושם. (האנליטית)
(הרצינית)	המדינה לקחה לי. (הפוליטית)
או בחמש עשרה.	בגמ"ח. (המחותנת)
(הריאלית)	בביטוח לאומי. (המצוננת)
במשכנתא.	למה, זה שוד? (המתחמקת)
(הנורמלית)	כסף זה לא הכל. (המתעמקת)
גם אני שואלת.	
(המראיינת)	
כל התשובות נכונות.	
(המצטיינת)	

ממש עצלנית.
אני לא קונה לוטו.
אני לא מאמינה במגידי עתידות, אני לא מאמינה בחוזים בכוכבים, אני לא מאמינה במרפאים הוליסטיים.
אני משתדלת לזכור בכל בוקר שאין לי מזל במכירות סיניות.
אני לא אוהבת שוקולד.
סתם, אני כן.
אני לא אוהבת שופינג.
סתם, אני קצת כן.
אני לא משתמשת בכרטיס אשראי.
כלומר, לפעמים לא.
אני לעולם לא מבזבזת יותר מאיקס אלפים שקל בחודש.
זה בגלל שאני לעולם לא מרוויחה יותר מאיקס אלפים לחודש.
עד כאן פירוט תכנית החסכון שלנו לשנת הכספים הנוכחית.

חם לבי
 אם
 רוחות נשבו
 בחדרי לב
 קרה, כסתה
 פנות
 גחלת שקטה
 טשטשו
 עקבות
 לא ידענו איך
 לרצות.

אם שכחנו
 גלה נא,
 אם קפאנו-
 הכשר,
 אם כפינו
 גץ הבער
 החם,
 נחם
 אל תותר.

אם רחקנו
 אל תרחק
 דרכינו נא
 שלא נשחק
 אם עיפנו,
 אם שתקנו
 אם פניך
 לא שוינו-
 רוח נכון
 אוי נא
 חדש,
 שלא תכבה
 לנצח
 אש.

שמורה יוצאת במיזם חדש ויחודי!

מידי יום לומדים את ההלכה (בטלפון או במייל) ועונים על שאלון קצר בנושא באופן מהיר ואטרקטיבי, המחבר אותך לנלמד והופך אותו מיד לקליט ומעשי. גם אם למדת בעבר את ההלכות, תרגישי עכשיו מה עושה לך השאלון!

התחלנו!!!

מאות כבר הצטרפו ללימוד היומי בשמירת הלשון ויצאו מכלל בעלי לשון הרע! "תועלת גדולה ועצומה יש בלימוד הלכות שמיה"ל, שלא יהיה עוון זה כהפקר בעיניו, ועל ידי כן יצא מכלל בעלי לשון הרע" מתוך הקדמה לספר חפץ חיים

מיוחד, חשוב, מעורר ובהיר כתמיד!!! ודאי זכות עצומה לאין שיעור!!! תזכרו למצוות מתוך שמחות!!!

אין מילים. דברים גדולים. מועילים. מעלים. מגדלים. אשריכן. זכות כולנו בזכותכן.

כל הכבוד על היוזמה החדשה!! (האמת שתכננתי לכתוב לכן ולהציע את הרעיון הזה בדיוק:)

תודה!! כבר הרבה זמן רציתי ללמוד הלכות שמירת הלשון בצורה מחייבת ועם מבחנים...

סוף סוף פתרון לימופרעות הקשב' כמוני:) גם הלכה קצרה וגם חידון קולע בול שלא נותן לך לא לקלוט את החומר...

וואו! הגשת החומר המוצלחת הזאת - מדברתת אל!

בקו שמועה 02-6440292 שלוחה 6 | בשאלונים שנשלחים בשלישי וחמישי במיילים הקבועים | שלחי מייל לכתובת: limud@shmura.org

מוזמנת גם את להצטרף! להרגיש!